

Bruxelles, den 23.2.2022
SWD(2022) 35 final

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONENS TJENESTEGRENE
RESUMÉ AF RAPPORTEN OM KONSEKVENSANALYSEN
Ledsagedokument til
Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning
om harmoniserede regler om fair adgang til og anvendelse af data (dataforordningen)
{COM(2022) 68 final} - {SEC(2022) 81 final} - {SWD(2022) 34 final}

A. Behov for handling
Hvad er problemstillingen, og hvorfor er det et problem på EU-plan?
Det overordnede problem er den utilstrækkelige tilgængelighed af de data, der skal bruges i den europæiske økonomi. Dette skyldes hovedsagelig manglende klarhed om datarettigheder, ubalancer i forhandlingsstyrken, begrænset adgang til retfærdige og pålidelige cloudtjenester og mangel på tværsektoriel datainteroperabilitet i EU. Dette påvirker en række økonomiske sektorer og fører til underudnyttelse af data på EU-niveau med negative konsekvenser for forbrugernes valg, innovationen og leveringen af offentlige tjenester.
Hvilke resultater skal der opnås?
Målet er at maksimere værdien af data i økonomien og i samfundet ved at sikre, at en bredere vifte af interessenter får kontrol over deres data, og at flere data er til rådighed og kan anvendes, samtidig med at incitamenterne til at investere i datagenerering bevares.
Hvad er merværdien ved at handle på EU-plan (nærhedsprincippet)?
EU's dataværdikæder er i vid udstrækning struktureret på tværs af grænserne, hvor både dataindehavere og -brugere befinder sig i forskellige medlemsstater. De konstaterede problemer er derfor ikke specifikke for en bestemt medlemsstat. Som sådan påvirker de hele det indre marked. Derfor kan en koordineret EU-indsats tilføre den europæiske økonomi og det europæiske samfund større merværdi i forhold til, hvad tiltag fra de enkelte medlemsstaters side ville kunne medføre.
B. Løsninger
Hvilke løsninger er der overvejet for at nå målene? Foretrakkes en bestemt løsning frem for andre? Hvis ikke, hvorfor?
<p>Dette initiativ omfatter foranstaltninger, der skal øge retssikkerheden med hensyn til dataadgang, forhindre misbrug af aftalemæssige skævheder, lette offentlige myndigheders anvendelse af kommercielle data, gøre det lettere at skifte mellem pålidelige udbydere af databehandlingstjenester og etablere en ramme for effektiv datainteroperabilitet.</p> <p>Konsekvensanalysen indeholder en vurdering af tre politiske løsningsmodeller. Løsningsmodel 1 indebærer minimal indgriben med ikke-bindende foranstaltninger, der skal fremme en mere effektiv og mere afbalanceret dataadgang og -anvendelse. Løsningsmodel 2 foreslår et begrænset sæt lovgivningsmæssige foranstaltninger for at lette anvendelsen af data, samtidig med at retssikkerheden styrkes med hensyn til, hvordan og af hvem data kan anvendes. Løsningsmodel 3 foreslår mere vidtrækkende forpligtelser med hensyn til tredjepartsvirksomheders, forbrugeres og offentlige myndigheders anvendelse af data samt strengere bestemmelser med hensyn til forpligtelser for udbydere af datatjenester og krav til interoperabilitet.</p> <p>Analysens konklusion er, at løsningsmodel 2 er den foretrukne løsning. Der er flere grunde hertil. For det første vil den øge retssikkerheden med hensyn til data (herunder sui generis-databaseretten for maskingenererede data), øge mængden af data, der kan videreanvendes, og give forbrugere og virksomheder større kontrol over data, samtidig med at den begrænser dataindehavernes omkostninger ved at gøre data mere tilgængelige og bevarer incitamenterne til at generere data. For det andet vil den også indføre en lovgivningsmæssig tilgang til spørgsmålet om databehandlingsinfrastrukturens retfærdighed og pålidelighed kombineret med branchestyret standardisering af teknisk interoperabilitet i forbindelse med cloudflytninger.</p>
Hvad er de forskellige interessenters synspunkter? Hvem støtter hvilken løsning?
De fleste interessenter bekræfter eksistensen af de hindringer, der er identificeret i konsekvensanalysen. Der er imidlertid delte meninger om, hvad der skal gøres ved dem. Dataindehavere (f.eks. bilproducenter), som er mere tilbageholdende, når det kommer til lovgivningsmæssige indgreb, ønsker løsninger, der kun er rettet mod klare markedssvigt. På den anden side ønsker små og mellemstore virksomheder (SMV'er), der anvender data (navnlig de, der er aktive inden for eftersalgsservice), en ret til adgang til data og går ind for at revidere sui generis-retten. Forbrugerorganisationer understreger også behovet for at sætte forbrugerne i stand til at vælge deres

tjenesteudbydere. Interessenterne er imidlertid enige om, at det er nødvendigt med EU-regler for at sikre cloudportabilitet og beskytte cloudbrugere mod ulovlig adgang til deres data fra lande uden for EU. De går også ind for at lette den administrative byrde ved at strømline reglerne om B2G-datadeling.

C. Den foretrukne løsnings virkninger

Hvilke fordele er der ved den foretrukne løsning (hvis en bestemt løsning foretrækkes — ellers fordelene ved de vigtigste af de mulige løsninger)?

Den foretrukne løsningsmodel vil øge EU-27's BNP med 1,98 procentpoint frem til 2028 og øge de offentlige indtægter og investeringsaktiviteter med henholdsvis 96,8 mia. EUR og 30,4 mia. EUR i perioden 2024-2028. Initiativet vil også skabe yderligere 2,2 mio. arbejdspladser. De anslåede fordele for hvert interventionsområde er som følger:

- en styrkelse af de forbrugere og virksomheder, der anvender forbundne produkter og relaterede tjenester, og en forøgelse af tilgængeligheden af data til kommerciel brug og innovation virksomhederne imellem vil samlet set generere op til 196,7 mia. EUR om året frem til 2028
- større aftalemæssig retfærdighed vil generere yderligere 7,4 mia. EUR om året
- nemmere adgang til brug af kommercielle data til almenyttige formål vil reducere den administrative byrde med op til 155 mio. EUR om året
- lettere adgang til retfærdige og pålidelige cloud- og edgetjenester vil generere yderligere 7,1 mia. EUR om året.

Hvilke omkostninger er der ved den foretrukne løsning (hvis en bestemt løsning foretrækkes — ellers omkostningerne ved de vigtigste af de mulige løsninger)?

Omkostningerne ved den foretrukne løsningsmodel omfatter:

- producenternes forpligtelse til at give B2B- og B2C-adgang til tekniske infrastrukturer medfører 410 mio. EUR i engangsomkostninger og 88 mio. EUR i tilbagevendende omkostninger
- sikring af aftalemæssig retfærdighed vil koste 69 mio. EUR om året
- B2G-datadeling medfører 552,5 mio. EUR i engangsomkostninger og 78,1 mio. EUR i tilbagevendende omkostninger
- interoperabilitetskrav vil koste 1 mio. EUR (for hver standard).

Hvordan påvirker den foretrukne løsning SMV'er og konkurrenceevnen?

SMV'er er blandt dem, der får størst fordel af dataforordningen. De nye regler vil bringe flere dataressourcer inden for deres rækkevidde ved at omfordele værdien af dataaktiver på tværs af markedsaktørerne, og dermed styrke deres konkurrenceevne. Alene en afhjælpning af ubalancen i bilaterale aftaleforhold vil øge SMV'ernes overskud med omkring 5,2 mia. EUR om året.

Vil den foretrukne løsning få væsentlige virkninger for de nationale budgetter og myndigheder?

Initiativet vil ikke påvirke de nationale budgetter, bortset fra foranstaltningerne i forbindelse med B2G-dataanvendelse. I undersøgelsen til støtte for konsekvensanalysen blev det anslået, at en oprettelse af nationale strukturer til strømlining af B2G-dataanvendelsen ville koste de offentlige myndigheder i medlemsstaterne 21,6 mio. EUR om året.

Vil den foretrukne løsning få andre væsentlige virkninger?

Initiativet vil forbedre det offentlige tjenester og politikker og muliggøre en effektiv og hurtig reaktion på offentlige nødsituationer. Det vil også give forbrugere og virksomheder større kontrol over anvendelsen af de data, de genererer, og øge deres aktive deltagelse i den digitale økonomi. Endelig bør øget forretnings- og produktionseffektivitet føre til reduktion af affald, energiforbrug og CO₂-emissioner.

Proportionalitet?

Dette initiativ har til formål at løse grænseoverskridende og tværsektorielle problemer i forbindelse med adgang til og anvendelse af data. Ud fra dette synspunkt står initiativet i et rimeligt forhold til det ønskede resultat og giver

tilstrækkelig fleksibilitet til yderligere nationale og sektorspecifikke foranstaltninger.

D. Opfølgning

Hvornår vil foranstaltningen blive taget op til fornyet overvejelse?

Foranstaltningen vil blive evalueret fire år efter vedtagelsen af dataforordningen.